

BESLUT 1(15)

2008-07-11 Dnr 551-14192-06
2280-60-001

Härnösand Energi och Miljö AB
Box 304
871 26 Härnösand

Tillstånd enligt miljöbalken till deponering, mottagning, sortering, mellanlagring och behandling av avfall vid Älands avfallsanläggning, Härnösands kommun

Enligt SNI-koder 90.30, 90.50, 90.70, 90.100, 90.140, 90.160, 90.280, 90.300 och 90.310

BESLUT

Tillståndets omfattning

Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Västernorrlands län lämnar Härnösands Energi och Miljö AB, organisationsnummer 556526-3745, tillstånd enligt 9 kap miljöbalken till mottagning, sortering, mekanisk bearbetning, uppläggning, mellanlagring, deponering och behandling av avfall vid Älands avfallsanläggning på fastigheten Äland 1:32, Härnösands kommun. Hittills gällande tillstånd daterat 1991-12-18 dnr 2420-5808-90 upphör att gälla när detta tillstånd vinner laga kraft. Bolaget ska meddela tillsynsmyndigheten att tillståndet tas i anspråk.

Miljöprövningsdelegationen konstaterar med stöd av 6 kap 9 § miljöbalken att miljökonsekvensbeskrivningen i ärendet uppfyller kraven i 6 kap miljöbalken.

Villkor för verksamheten

1. Om inte annat framgår av detta beslut, ska verksamheten bedrivas i överensstämmelse med vad bolaget angivit i ansökningshandlingarna eller i övrigt uppgett eller åtagit sig i ärendet.
2. Deponiområdet ska i sin helhet vara inhägnat.
3. Kemiska produkter och farligt avfall ska lagras och i övrigt hanteras så att spill och läckage inte kan förorena omgivningen. Lagring av flytande kemiska produkter och farligt avfall ska ske på tätt underlag, invallat och under tak eller annan konstruktion till skydd mot utsläpp.
4. Buller från anläggningen ska som riktvärde* inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid närmaste bostäder än:
 - 50 dB(A) måndag - fredag kl 07.00-18.00
 - 40 dB(A) nattetid kl 22.00-07.00
 - 45 dB(A) övrig tid
 Momentana ljud nattetid, kl. 22.00-07.00 får uppgå till 55 dB(A).
 Ovan angivna värden ska sänkas med 5 dB(A)-enheter om bullret innehåller impuls ljud eller hörbara tonkomponenter.

Kopia till Peter H.

*Med riktvärde avses ett värde som normalt inte får överskridas. Om detta ändå inträffar ska verksamhetsutövaren omedelbart vidta åtgärder för att förhindra ett upprepande samt anmäla detta till tillsynsmyndigheten.

5. Befintlig trädriddå runt deponin ska skötas så att insynsskyddet kvarstår.
6. Om olägenheter i form av dålig lukt, damning och/eller nedskräpning uppstår ska bolaget omgående vidta erforderliga åtgärder så att olägenheterna upphör.
7. Deponerade massor ska sluttäckas så snart som möjligt och i enlighet med av tillsynsmyndigheten godkänd plan för avslutning och efterbehandling.
8. Ytan avsedd för behandling av förorenade jordmassor inom etapp I ska uppfylla deponeringsförordningens (2001:512) täthetskrav under tiden verksamheten med förorenade jordmassor bedrivs. Senast 2 år efter att verksamheten med behandling av förorenade jordmassor inom etapp I har upphört ska ytan vara avslutad i enlighet med deponeringsförordningen (2001:215).
9. För anslutningen mellan etapp I och II ska bolaget anlägga en botten tätning under driftstiden. För etapp II ska både en botten tätning och en konstgjord geologisk barriär anläggas.
10. En deponeringsplan för anslutning mellan etapp I och II ska upprättas och inlämnas till tillsynsmyndigheten senast sex månader efter att detta beslut vunnit laga kraft.
11. Ett aktuellt kontrollprogram ska finnas och följas. Ett reviderat kontrollprogram ska lämnas in till tillsynsmyndigheten senast tre månader efter att detta beslut vunnit laga kraft.

Säkerhet

Tillståndet är för sin giltighet beroende av att Härnösands Energi och Miljö AB ställer ekonomisk säkerhet enligt 15 kap 34 § miljöbalken. Beloppet ska omfatta 45 miljoner kronor avseende avslutningsåtgärder inom deponin.

Prövotid

Miljöprövningsdelegationen skjuter upp frågor om slutliga villkor angående deponering av asbest och aska samt utsläpp till vatten under en prövotid. Under prövotiden åläggs bolaget att i samråd med tillsynsmyndigheten genomföra följande utredningar:

- U1) Bolaget ska utreda en lämplig plats för fortsatt deponering av asbest och aska i enlighet med 22 kap 27 § miljöbalken.
- U2) Bolaget ska utreda vilka föroreningar, typer och mängder, som totalt släpps ut från anläggningens reningsanläggning och vid bräddningar.

Utredningarna med förslag till slutliga villkor samt tidplan för genomförande av eventuella åtgärder, ska ges in till miljöprövningsdelegationen senast två år efter det att beslutet vunnit laga kraft.

Under prövotiden ska följande villkor gälla:

- P1) Undantag från deponeringsförordningens (2001:512) krav på bottentätning och geologisk barriär för ask- och asbestdeponierna inom nuvarande deponidel, till dess att slutliga villkor fastställts för deponering av aska och asbest.
- P2) Reningsanläggningen ska ständigt drivas så att högsta möjliga reningseffekt uppnås samt dimensioneras så att bräddning undviks.

Delegering

Miljöprövningsdelegationen överläter med stöd av 22 kap 25 § tredje stycket miljöbalken åt tillsynsmyndigheten att föreskriva närmare villkor beträffande:

- D1. Anslutning av processvatten från rötningsanläggning till avfallsanläggningens reningsverk
- D2. Plan för avslutning och efterbehandling
- D3. Behandling av förorenad jord
- D4. Kompostering av organiskt avfall

Verkställighetsförordnande

Miljöprövningsdelegationen förordnar att tillståndet får tas i anspråk även om beslutet inte har vunnit laga kraft.

Särskilda upplysningar

Miljöprövningsdelegationen erinrar om att meddelat beslut enligt miljöbalken inte befriar tillståndshavaren från skyldighet att iaktta vad som i annan författning föreskrivs om den anläggning eller verksamhet som avses med tillståndet.

Bolaget ska, i enlighet med 26 kap 19 § miljöbalken, fortlöpande planera och kontrollera verksamheten för att motverka eller förebygga olägenheter för människors hälsa eller miljön samt i övrigt iaktta vad som sägs i förordningen (1998:901) om verksamhetsutövarens egenkontroll. Varje år före utgången av den 31 mars ska, enligt 26 kap 20 § miljöbalken, en miljörapport lämnas in till tillsynsmyndigheten.

Vid hantering och förvaring av avfall ska avfallsförordningen (2001:1063) beaktas. Den som lämnar över farligt avfall för transport är bland annat skyldig att kontrollera att transportören och mottagaren av avfallet har erforderliga tillstånd för verksamheten.

Vid deponering av avfall ska deponeringsförordningen (2001:512) samt Naturvårdsverkets föreskrifter om deponering, kriterier och förfaranden för mottagning av avfall vid anläggningar för deponering av avfall (NFS 2004:10) beaktas. Den som lämnar över avfall för deponering är bland annat skyldig att se

till att en grundläggande karakterisering av avfallet görs och att uppgifterna i dokumentationen är korrekta. Innan avfall tas emot på för deponering ska verksamhetsutövaren för deponin kontrollera de handlingar som rör avfallet.

Bolaget ska vidare, i enlighet med 26 kap 21 och 22 §§ miljöbalken, till tillsynsmyndigheten lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen samt utföra eller bekosta sådana undersökningar av verksamheten och dess verkningar som behövs för tillsynen. Enligt förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken ska avgift betalas årligen av den som bedriver miljöfarlig verksamhet.

ÄRENDE

Härnösands Energi och Miljö AB har den 5 oktober 2006 kommit in med ansökan om tillstånd till verksamhet vid Älands avfallsanläggning. Ansökan har på begäran kompletterats den 30 mars 2007. Ansökan har den 4 februari 2008 kungjorts i Tidningen Ångermanland. Samhällsnämnden i Härnösands kommun har den 10 april 2008 lämnat yttrande över ansökan.

SÖKANDENS BESKRIVNING AV VERKSAMHETEN

Yrkanden

Härnösands Energi och Miljö AB, HEMAB, ansöker om tillstånd till deponering inom en ny deponietapp, etapp II, samt mottagning, sortering, mellanlagring och behandling av avfall inom nuvarande anläggningsområde enligt de mängder per år, momentant för 90.50, som anges nedan:

90.30 Mellanlagring av 15 000 ton avfall

Exempelvis

- hushållsavfall
- utsorterat verksamhetsavfall
- deponirest och brännbart avfall
- skrot

90.50 Mellanlagring av momentant 250 ton farligt avfall

- 160 ton elektriskt och elektroniskt avfall, datorer, kyl och frys.
- impregnerat virke
- spillolja
- radioaktivt avfall från brandvarnare

90.70 Sortering av 35 000 ton avfall

- hushållsavfall
- brännbart
- organiskt
- restavfall
- förpackningar
- verksamhetsavfall

- 90.100 Fragmentering av avfall**
- flisning av trä
- annat avfall
- 90.140 Avvändning av massor för iordningsställande av ny deponidel samt återställande av deponidel som ska avslutas**
Exempelvis
- asfaltmassor
- sten, betong m.m.
- schaktmassor som jord och lera
- askor
- komposterat slam, kompostjord
- bark, spån, skogsprodukter, skogsavfall
- 90.160 Biologisk behandling av 20 000 ton organiskt avfall genom kompostering eller rötning**
- trädgårdsavfall
- slam från reningsverk
- latrin
- matavfall
Biologisk behandling, eller tvättning av 20 000 ton förorenade jordmassor
- 90.280 Uppläggning av massor för återställande av deponidel som ska avslutas**
- 90.300 Begravning av sällskapsdjur**
- 90.310 Deponering av 7000 ton inert avfall**
- deponering av 5000 ton inert och icke-farligt avfall inom ny deponietapp, etapp II
- deponering av aska och asbest inom befintlig deponidel, etapp I

HEMAB ansöker även om undantag från deponeringsförordningens (2001:512) krav på bottentätning och geologisk barriär för ask- och asbestdeponierna inom nuvarande deponidel samt undantag från krav på geologisk barriär för den del av etapp II som kommer att ansluta till etapp I.

Bolagets förslag på villkor

1. Verksamheten ska bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad som angivits i ansökan.
2. Avfallshanteringen ska ske på sådant sätt att olägenheter för omgivningen begränsas.
3. Avfall som ska användas inom anläggningen för konstruktionsändamål får mellanlagras inom anläggningen.

2008-07-11

Dnr 551-14192-06

2280-60-001

4. Aska samt asbest får deponeras inom nuvarande deponiområde, etapp I.
5. En deponeringsplan för den planerade utbyggnaden av etapp II ska inges för godkännande till tillsynsmyndigheten. Planen ska beskriva bland annat teknisk konstruktion av konstgjord geologisk barriär, bottentätning och dränering, lakvattendiken mm. Deponering får ej påbörjas förrän tillsynsmyndigheten godkänt deponeringsplanen.

Kvarvarande deponering inom befintlig deponi samt deponering av aska och asbest ska dock ske utifrån nu gällande deponeringsplan till dess ny plan godkänts.

6. Oljeförorenade massor innehållande alifater (C5-C35), vars koncentration ej överstiger riktlinjerna för farligt avfall (FA) får tas emot, mellanlagras och behandlas i den omfattning som har preciserats i denna ansökan. Färdigbehandlade massor ska uppfylla kraven på mindre känslig markanvändning (MKM) innan de kan avsättas för olika typer av ändamål inom och utanför Älands avfallsanläggning. Avsättning för MKM-massor utanför avfallsanläggningen får endast ske med samtycke från tillsynsmyndigheten.
7. Buller från anläggningen ska begränsas så att den ekvivalenta ljudnivån utomhus vid närmaste bostäder följer Naturvårdsverkets riktlinjer för externt industribuller och inte överstiger
50 dB(A) dagtid (kl. 07-18)
45 dB(A) kvällstid (kl. 18-22)
40 dB(A) nattetid (kl. 22-07)
8. Tillståndet får tas i anspråk innan det vunnit laga kraft för att undvika uppehåll i pågående verksamhet.

Dessutom föreslås att Miljöprövningsdelegationen överlåter enligt 19 kap 5 § och 22 kap 25 § tredje stycket miljöbalken åt tillsynsmyndigheten att:

1. Godkänna efterbehandlingsplan
2. Godkänna deponeringsplan

Tidigare beslut

1992-09-29 avslog Koncessionsnämnden överklagande av Länsstyrelsens beslut 1991-12-18, dnr 2420-5808-90, *Tillstånd enligt miljöskyddslagen för deponering av hushålls- och industriavfall m.m. inom fastigheten Äland 1:32, Härnösands kommun.*

Nuvarande verksamhet

Vid Älands avfallsanläggning har deponering av hushållsavfall, avfall från industrier och kommunala avloppsreningsverk pågått sedan början av 1970-talet. Inom deponiområdet finns olika deponidelar för biobränsleaska, asbest, avfall från hushåll, industri och byggnationer. Inom anläggningen finns mottagning, sortering

och mellanlagring för olika typer av avfall, slamtorkbädd samt kompostering av trädgårds- och skogsavfall.

Framtida verksamhet

HEMAB avser att komplettera avfallsanläggningen med en optisk sorteringsanläggning för hushållsavfall, en utökning av mellanlagring av förorenade och icke förorenade massor, en behandlingsyta för förorenade jordmassor, utökade ytor för kompostering och/eller rötning av organiskt avfall, en ny slamtorkbädd samt en begravningsplats för sällskapsdjur. En annan stor skillnad är deponering inom en ny deponietapp, etapp II, samt att nuvarande deponietapp, etapp I, kommer att avslutas senast vid utgången av år 2008. I övrigt är förändringarna påkallade av nya krav och förordningar inom avfallsområdet.

Mottagning, sortering och mellanlagring av avfall

Utsorterade avfallsfraktioner vid återvinningscentralen och sorteringsplattan samt sorterat hushållsavfall vid den optiska sorteringsanläggningen mellanlagras vid avfallsanläggningen i avvaktan på transport till anläggning för vidare omhändertagande. Vid återvinningscentralen lämnas utsorterat avfall bestående av avfall med producentansvar, farligt avfall, grovavfall samt komposterbart trädgårdsavfall. Till sorteringsplattan för grovavfall kommer avfall från olika verksamheter. Till den optiska sorteringsanläggningen kommer källsorterat hushållsavfall i olikfärgade påsar för vidare sortering vid avfallsanläggningen.

Mellanlagring kommer att behöva ske för avfall som ska komposteras, förbrännas, återvinnas, deponeras, förorenade jordmassor som ska behandlas, massor till sluttäckning samt farligt avfall innan det behandlas. Mellanlagring sker både inomhus och utomhus, på hårdgjorda och icke hårdgjorda ytor, öppet eller i container beroende på avfallsslag. Avrinning till lakvattensystem sker där föroreningar kan förekomma.

Biologisk behandling av avfall

Kompostering kommer att ske av park- och trädgårdsavfall, slam från avloppsreningsverk, latrin samt matavfall. Som strukturmaterial vid komposteringen kommer fiberrester från pelletstillverkning, sand från renseri och aska från fastbränsleledning av biobränslen användas. Kompostering avses ske i form av öppen strängkompostering. Kompostjorden kommer främst nyttjas vid sluttäckning av etapp I.

Som komplement till kompostering kommer en del av det organiska avfallet att kunna rötas. Den vid rötning bildade metangasen avleds genom deponins gassystem.

Förorenade jordmassor kommer behandlas dels genom biologisk behandling, dels genom jordtvätt, beroende på föroreningstyp. Massor som klassas som farligt avfall kommer inte genomgå biologisk behandling. Lakvatten från den biologiska behandlingen samlas upp till lakvattensystemet.

Jordtvätt

Föroreningar som kan avskiljas med jordtvätt är framförallt metaller som bly och koppar, men även organiska föroreningar. Koncentrat från jordtvätt omhändertas som farligt avfall.

Deponering av avfall

Nuvarande deponidel, etapp I, uppfyller inte kraven i deponeringsförordningen för botten tätning och geologisk barriär vilket innebär att deponeringsverksamheten inom denna del måste avslutas senast vid utgången av 2008. Efter 2008 kommer deponering av inert och icke-farligt avfall ske inom etapp II. Bolaget yrkar i ansökan om undantag till krav i deponeringsförordningen för att ändå fortsättningsvis kunna deponera asbest och aska inom etapp I. Det deponerade avfallet är av det slag som inte går att återanvända eller återvinna. I anslutning till etapp II kommer en begravningsplats för sällskapsdjur att anordnas. Utbyggnad av etapp II, som anläggs ovan en konstgjord geologisk barriär, föreslås ske successivt när nya behov uppkommer. En anslutning mellan etapp I och etapp II kommer att ligga på sluttningen, ca 20 000 m², till etapp I där det inte går att anlägga någon geologisk barriär. Anslutningsdelen kommer överlagra sluttäckning av etapp I och när delen för anslutning sluttäcks kommer området vara försett med två tätskikt.

Rening av lakvatten

Lakvatten och påverkat dagvatten uppkommet från deponerade massor, mellanlagrat avfall, från ytor för sortering och behandling av avfall, vägar samt släckvatten vid eventuell brand omhändertas i ett lakvattensystem bestående av öppna diken och ledningar och leds till avfallsanläggningens reningsverk. Innan utsläpp till recipient sker en behandling av lakvattnet genom grovavskiljning, kemisk fällning, luftning samt sedimentation och avvattning av slam. Det avvattnade slammet återförs till invallad deponidel. Ingående processteg är: rens-galler, sandfång, flockningstank, lamellseparator av tvärströmstyp, luftad damm med eftersedimentering, slamförtjockare, slamtorkbädd och returpump för bevattning. Fram till dess deponin är sluttäckt kommer lakvatten sommartid pumpas tillbaka till deponin för bevattning av växtligheten på avslutade ytor.

Lakvatten uppkommet från mellanlagrade massor vid behandlingsanläggningen för förorenad jord kan innehålla både vattenlösliga och icke vattenlösliga föroreningar. HEMAB avser anlägga ett utjämningsmagasin för att fånga upp en del av dessa föroreningar innan de når avfallsanläggningens eget reningsverk. En hjulvätt kommer att anläggas vid in- och utfart till behandlingsytan för att undvika spridning av förorenad jord på vägarna. Tvättvattnet kommer först att passera utjämningsmagasinet innan det leds vidare till reningsverket. När utjämningsmagasinet är fullt analyseras vattnet med avseende på metaller, alifater, aromater, konduktivitet, pH och TOC. Om halter överskrider reningsverkets reningskapacitet kommer en mobil vattenreningsanläggning, som alltid finns i beredskap, att installeras. Den mobila reningsanläggningens reningssteg är: oljeavskiljare, sandfilter för rening av sedimenterade partiklar, pH-justering och flockning av svävande partiklar, kemisk fällning av lösta metaller, kolfiler för sorption av icke utfällda metaller, slamavskiljning.

Avslutning och efterbehandling

Ytorna för etapp I ska så snart som möjligt skyddas mot inträngande nederbörd så att inläckaget blir mindre än 50 liter/m² och år. En tät asfalterad yta med rätt lutning ger att minst 90% av nederbörden avrinner från ytan.

Återställningsarbetena för etapp I kommer dock att ta lång tid. I samband med avslutning av hela verksamheten kommer en anmälan lämnas till tillsynsmyndigheten om vilka åtgärder som bolaget avser att vidta.

För etapp II har en avslutningsplan kompletterats till ansökan. Eftersom etapp II ännu inte är iordningställd har planen begränsats till att omfatta förslag till:

- sluttäckning
- materialval vid täckning
- omfattning av kontroll av efterbehandling
- omhändertagande och behandling av lakvatten

Miljökonsekvenser

Risken för påverkan på människors hälsa och miljön från Älands avfallsanläggning består huvudsakligen av:

- utsläpp till mark och vatten av lakvatten, förorenat dagvatten och eventuell släckvatten i händelse av brand
- utsläpp till luft i form av buller, damning, metangas och lukt
- risk för spridning av skadedjur

Föroreningar till mark och vatten

Det lakvatten som inte samlas upp i lakvattensystemet från den äldre deponidelen och även från den tillkommande deponidelen kommer att tränga ned genom underlaget under deponin till mark och grundvatten. Överslagsmässiga beräkningar ger en ungefärlig transporttid för vattenburna föroreningar på 0,5-1 m/år. Transportsträckan från deponi till bäck är 150-200 m.

I bergborrad brunn nedströms deponin är ledningsförmåga, pH och kloridhalt generellt högre än i referensbrunn. Järn har det omvända förhållandet medan färg, BOD, ammoniumkväve och totalkväve har likartade nivåer. Av fem grundvattenrör visar tre på tydlig påverkan av lakvatten. Utsläppsvärdet för kvicksilver överskrider dock inte tröskelvärdet.

IVL utförde år 2000 karakterisering av lakvatten från 11 deponier i landet, däribland deponin vid Äland. Från deponierna före rening uppmättes ammonium i samtliga lakvatten i sådana koncentrationer att andelen ammoniak kunde vara toxiskt för akvatiska organismer. Toxicitetskategorisering enligt Microtox standardtest resulterade i att lakvattnet var lågtoxiskt medan MINALG-testmetoden resulterade i måttlig toxicitet.

Lakvattenutsläpp sker till Mjösjöbäcken där det finns flodpärlmussla, nejonöga och bäcköring. I Ramsån, uppströms Mjösjöbäckens anslutning, finns även flodkräfta.

Vid elfiske har konstaterats att i lokal närmast nedströms lakvattenutsläppet har genomgående sämre fiskeresultat än i lokaler uppströms och längre nedströms, troligen beroende på riklig förekomst av bottenslam. Vid bottenfaunaundersökningar 1999-2006 har störningar som av organiska föroreningar eller giftpåverkan inte gått att påvisa. Utifrån vattenanalyser i bäcken 1975-2006 kan det konstateras att pH-värdet har ökat svagt efter utsläppet. COD går inte att se någon förändring före och efter utsläppet. Totalkväve ökade efter 1980 men har därefter inte ökat ytterligare. Halten fosfor är tidvis högre än i det opåverkade vattnet. Järnhalten ökar i både påverkat och opåverkat vatten.

Föroreningar till luft

Kompostering kan ge upphov till luktstörningar med störst risk vid vändning. Vändning och luftning av kompost kommer därför inte ske under kvällar och helger.

Bildning av metangas sker vid dålig luftning av kompost, rötning, begravning av sällskapsdjur samt från övriga deponin. Vid rötning omhändertas metangasen som energi. Gas uppkommet vid deponin kommer utnyttjas till energi så långt det är ekonomiskt möjligt. Luftning av kompost minskar risk för metangasutsläpp och utsläpp från begravning av djur bedöms vara i väldigt liten omfattning.

Damning kan uppkomma från trafik inom, till och från anläggningen samt från flisning av trä. Damning kan åtgärdas genom vattning.

Övrigt

Buller uppkommer främst från trafik till och från anläggningen. För att minimera störningar avses tunga transporter ske under dagtid vardagar. Visst buller uppkommer även från byte och tömning av behållare, lastning av containers samt krossning av avfall.

Mellanlagring och kompostering av matavfall innebär en ökad risk för skadedjur i form av fåglar eller gnagare. Avskjutning vidtas som åtgärd.

Vid mottagning och sortering av avfall finns risk för att avfall kan blåsa omkring. Förvaring i containrar är en åtgärd för att minska nedskräpningen. HEMAB städar även regelbundet utmed stängsel och infartsväg till anläggningen.

Inbrott och stölder kan innebära att stulet avfall hanteras felaktigt. Lås och stängsel kontrolleras regelbundet och farligt avfall förvaras inlåst.

Riksintressen, natur- och kulturskydd

Mjösjöbäcken klassas som ett naturvårdsobjekt utifrån att flodpärlmussla påträffats i vattendraget. Öster om Mjösjöbäcken finns ett mindre område med sumpskog som markerats som intressant naturområde i skogsvårdsstyrelsens inventering. Det gäller även sumpskogen sydväst, uppströms anläggningen. I övrigt finns inga andra utpekade riksintressen utifrån friluftsliv, natur eller kultur eller skyddsföreskrifter för området.

Planförhållanden

Det finns ingen detaljplan eller några områdesbestämmelser för området. Närmaste åretruntbostad ligger ca 500 m nordost och närmaste fritidsbostad ca 1000 m sydväst om anläggningen.

Miljö kvalitetsnormer

Dagens verksamhet ger inte upphov till överskridanden av några miljö kvalitetsnormer. Ett ökat transportbehov innebär att utsläppen till luft ökar. I dagsläget är det oklart hur mycket avfall som kommer att hanteras, hur långt detta avfall transporteras samt hur många transporterarna blir.

YTTRANDET SAMT SÖKANDENS BEMÖTANDE

Samhällsnämnden i Härnösands kommun har i skrivelse den 10 april 2008 yttrat sig över ansökan. Nedan redovisas en sammanfattning av nämndens yttrande samt HEMAB's bemötande av yttrandet.

Samhällsnämnden anser att:

- tillstånd till fortsatt och utökad verksamhet kan ges.
- tillståndet bör förenas med föreslagna villkor samt villkor som reglerar
 1. Skyddsåtgärder för mellanlagring av farligt avfall.
 2. Att reningsanläggningen ska dimensioneras så att bräddning undviks.
 3. Att kontrollprogram inlämnas till tillsynsmyndigheten för godkännande som bland annat omfattar provtagning av närliggande vattenbrunnar och Mjösjöbäcken.
- en deponeringsplan upprättas för anslutning mellan etapp I och II och att det av den framgår att avslutning sker successivt och så snart som möjligt. Samhällsförvaltningen förutsätter att HEMAB för anslutningen mellan etapp I och II anlägger en bottentätning under driftstiden samt att det för etapp II anläggs både en bottentätning och en konstgjord geologisk barriär.
- tillståndsmyndigheten överlåter till tillsynsmyndigheten att i enlighet med 22 kap 25 § i miljöbalken reglera slutliga villkor för valda behandlingsmetoder för:
 1. Behandling av förorenad jord
 2. Kompostering av organsikt avfall
- ytan som är avsedd för behandling av förorenade jordmassor inom etapp I ska avslutas i enlighet med deponiförordningens krav innan verksamheten med förorenade jordmassor påbörjas.
- en provotid bör fastställas för utredning rörande plats för fortsatt deponering av asbest och aska i enlighet med 22 kap 27 § miljöbalken.

2008-07-11

Dnr 551-14192-06

2280-60-001

Bolagets bemötande av yttrande

I tillståndsansökan har beskrivits att ytan där förorenad jord skall behandlas kommer att asfalteras på ett sätt som uppfyller täthetskraven. Verksamheten med behandling av förorenad jord bedrivs på denna yta som efter avslutad verksamhet får sin skyddstäckning m.m. Samhällsnämnden har i sitt beslut sagt att ytan skall sluttäckas innan jordbehandlingen startar. Detta medför att driften skall ske på en kulle och i dess slänter vilket i praktiken är omöjligt. I samhällsnämndens motivering sägs att detta är viktigt med sluttäckning, men det saknas ett resonemang kring hur jordbehandlingen, som också sägs vara viktig, skall kunna bedrivs på en sluttäckt del med de lutningar, som är aktuella där. Även HEMAB inser vikten av att etapp I sluttäcks och har i ansökan beskrivit hur ytan för jordbehandling tätas motsvarande den tätning som kommer att ske på övriga delar av etapp I. Skillnaden är att ytan för jordbehandling måste få en utformning så att arbetet kan bedrivs och den får sitt skyddsskikt först då denna verksamhet upphör och under tiden är vattendrängningen till underliggande avfall ringa. Nyttjande av en avslutad deponi på detta vis borde ses som resurshushållning. I övrigt har HEMAB inga synpunkter på nämndens yttrande.

HEMAB har inlämnat förslag på alternativ till deponeringsförordningens skyddsskikt som består av 4 cm asfalt som slitlager, 8 cm bitumenbundet bärlager och 8 cm obundet bärlager ovanpå en 1,5 mm HDPE-duk som tätskikt.

MILJÖPRÖVNINGSDLEGATIONENS BEDÖMNING

Sammanvägd bedömning

Verksamheten vid Älands avfallsanläggning är provningspliktig utifrån SNI-koder 90.30, 90.50, 90.70, 90.100, 90.160, 90.300 och 90.310: mellanlagring av avfall och farligt avfall, sortering, fragmentering, biologisk behandling och deponering av avfall. Miljöprövningsdelegationen gör bedömningen att de av sökanden gjorda åtaganden och de villkor som föreskrivs i detta beslut utgör tillräckliga försiktighetsmått för att förebygga att verksamheten medför skada eller olägenhet av betydelse för människors hälsa eller miljön. Miljöprövningsdelegationen bedömer att tillstånd kan lämnas för verksamheten samt att miljökonsekvensbeskrivningen i ärendet uppfyller kraven enligt miljöbalkens 6 kapitel.

Verkställighetsförordnande

Miljöprövningsdelegationen finner det skäligt att tillståndet får tas i anspråk även om beslutet inte har vunnit laga kraft eftersom ansökan gäller en befintlig verksamhet.

Hänsynsregler och miljömål

Sökanden har i handlingarna redovisat hur verksamheten ska kunna bedrivs på ett miljömässigt godtagbart sätt i förhållande till hänsynsreglerna. Miljöprövningsdelegationen bedömer att hänsynsreglerna uppfylls med sökandens åtaganden samt att delegationen fastställer ett antal villkor som tillståndshavaren ska iaktta. Verksamheten står inte heller i strid med de nationella eller regionala miljömålen.

Miljökvalitetsnormer

Enligt 16 kap 5 § miljöbalken får tillstånd inte meddelas för en ny verksamhet som medverkar till att en miljökvalitetsnorm överträds. Sökanden har redovisat att ingen miljökvalitetsnorm riskerar att överskridas.

Planförhållanden och lokalisering

Enligt 2 kap 6 § miljöbalken får tillstånd inte meddelas i strid till gällande planbestämmelser. Då det inte finns någon detaljplan över området eller övriga områdesbestämmelser finner miljöprövningsdelegationen att verksamheten inte står i strid med planbestämmelser. Verksamheten är lokaliserad till aktuell plats sedan tidigare. Platsen bedöms inte stå i konflikt med kultur- eller friluftsentressen men Mjösjöbäcken klassas som ett naturvårdsobjekt utifrån att flodpärlmussla påträffats i vattendraget. Utifrån bottenfaunaundersökningar som gjorts har påverkan från deponin inte kunnat påvisas. Däremot har vid elfiske konstaterats att lokal närmast nedströms deponin har sämre fiskeresultat troligen på grund av rikliga mängder botten slam. Miljöprövningsdelegationen gör ändå bedömningen deponin är befintlig sedan länge och att idag används god teknik vid rening av lakvatten från deponin och det därför är skäligt att bedöma platsen som lämplig för verksamheten.

Undantag från deponeringsförordningen

Bolaget ansöker om undantag från deponeringsförordningens (2001:512) krav på botten tätning och geologisk barriär för ask- och asbestdeponierna inom nuvarande deponidel. Bolaget ansöker även om undantag för kravet på geologisk barriär för den del av etapp II som kommer att ansluta till etapp I.

Miljöprövningsdelegationen anser att deponeringsförordningens krav ska gälla även för ask- asbestdeponering. Delegationen är dock beredd att ge bolaget möjlighet att under en provtid utreda en lämplig plats för var deponeringen kan ske där kraven på botten tätning och geologisk barriär kan uppfyllas. För del som ansluter etapp I och etapp II kommer bolaget anlägga en botten tätning under drifttiden. Miljöprövningsdelegation menar, liksom samhällsnämnden, att undantag från kravet på geologisk barriär bör kunna accepteras förutsatt att området successivt avslutas i enlighet med av tillsynsmyndigheten godkänd deponeringsplan som bolaget ska inlämna senast sex månader efter detta beslut vunnit laga kraft.

Säkerhet

Enligt 15 kap 34 § MB får inte tillstånd meddelas verksamheten innan en säkerhet har ställts enligt 16 kap 3 § MB. Bolaget har med hjälp av beräkningsmodell framtagen av Avfall Sverige gjort bedömningen att erforderlig säkerhet ligger i intervallet 40-45 miljoner kronor. Miljöprövningsdelegationen anser att det av bolaget bedömda belopp i dagsläget är rimligt att ställa som säkerhet. Säkerheten kan dock komma att omprövas i framtiden.

Motivering av villkor

Allmänt villkor

Verksamheten ska bedrivas i enlighet med vad som beskrivits i ansökan och omfattas av de angivna verksamhetskoderna. Miljöprövningsdelegationen vill betona att inom verksamhetskod 90.280 omfattas endast avfallstyperna muddermassor och inert avfall från gruv- eller täktverksamhet.

Avslutning och efterbehandling

Bolaget har till tillsynsmyndigheten inlämnat en avslutningsplan för etapp I. Bolaget planerar att som tätning och med tillräcklig lutning asfaltera arbetsytor under tiden verksamhet pågår på etapp I. På detta sett menar bolaget sker 90 % avrinning och deponeringsförordningens krav för icke farligt avfall uppnås med ett inläckage mindre än 50 liter/m²,år. Miljöprövningsdelegationen bedömer bolagets förslag som rimligt under tiden verksamheten pågår på etapp I. Slutligt godkännande av avslutning för ytorna överlämnas till tillsynsmyndigheten.

Bolaget planerar att anordna en behandlingsyta för förorenade jordmassor inom etapp 1. Samhällsnämnden framförde synpunkten att för att uppfylla bästa möjliga teknik bör etapp I, där behandlingsytan planeras ligga, avslutas i enlighet med deponiförordningens krav innan verksamhet med förorenade jordmassor påbörjas. Miljöprövningsdelegationen delar i princip samhällsnämndens synpunkt i frågan men ser samtidigt att det viktigaste är att behandlingsytans underlag uppfyller deponeringsförordningens (2001:512) täthetskrav och att det säkerställs att tätheten är beständig under tiden verksamheten pågår. Det är även viktigt att tillståndet reglerar att fullständig avslutning med fullgott skyddsskikt enligt deponeringsförordningens krav kommer att genomföras vid avslutad verksamhet.

Utsläpp till vatten

Påverkan av lakvatten har påvisats i grundvattenrör nedströms deponin och sämre fiskeresultat har uppvisats i naturvårdsobjektet Mjösjöbäcken närmast nedströms deponin. Miljöprövningsdelegationen anser det därför vara av stor vikt att utsläpp av föroreningar från lakvatten begränsas så långt som möjligt. Verksamheten har en till synes väl fungerande reningsanläggning dit ytavrunnet lakvatten leds och renas. Dock sker även stundtals bräddningar från anläggningen. För att kunna reglera föroreningsutsläppet från deponin krävs bättre kunskap om vilka typer och mängder av föroreningar som totalt släpps ut från reningsanläggning och bräddningar. Miljöprövningsdelegationen anser därför att en provotid för att utreda detta är nödvändig. Under provotiden ska reningsanläggningen bedrivas så att högsta möjliga reningseffekt uppnås. Målet efter utförd utredning är att rimliga utsläppsvillkor för föroreningar från lakvatten ska kunna formuleras.

Förebyggande och begränsande åtgärder

Miljöprövningsdelegationen är av uppfattningen att för att förhindra att allmänheten utsätts för olägenheter orsakade av verksamheten vid avfallsanläggningen bör tillståndet innehålla villkor som reglerar buller, lukt och insynsskydd. För att minska risken för stöld, förstörelse och att avfall hamnar hos obehöriga med risker att hanteringen orsakar skada för människa och miljö ska anläggningen även hållas inhägnad. Likaså ska riskerna för onödig påverkan från

kemikalier och farligt avfall begränsas även inom anläggningen. Miljöprövningsdelegation bedömer därför att lagring av flytande kemikalier och avfall ska ske invallat och under tak samt att hanteringen sker på täta ytor är rimliga krav att ställa på verksamheten.

Kontrollprogram

Miljöprövningsdelegationen anser att ett kontrollprogram för verksamheten ska finnas och följas, och att villkor ska föreskrivas om detta. Miljöprövningsdelegationen menar att frågor om kontrollprogrammets innehåll bör behandlas i samråd med tillsynsmyndigheten. Dock bör kontrollprogrammet omfatta kontroll av påverkan på grundvatten och Mjösjöbäcken och därmed ange mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod, i enlighet med vad som anges i 22 kap 25 § 3 pkt miljöbalken. Viktigt är även att kontroll av skyddsskiktets stabilitet och tätskiktets funktion bibehålls, på ytan för behandling av förorenade jordmassor inom etapp 1, tas med i kontrollprogrammet.

KUNGÖRELSEDELGIVNING

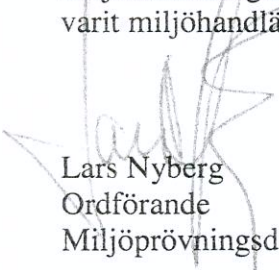
Miljöprövningsdelegationen beslutar med stöd av 16 § delgivningslagen (1970:428) att delge beslutet genom kungörelse som ska införas i Tidningen Ångermanland. Delgivning av beslutet anses ha skett på tionde dagen efter detta beslut.

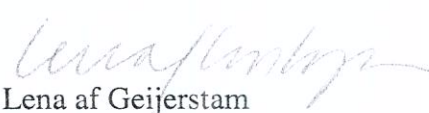
HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni inte är nöjd med detta beslut kan Ni överklaga det till Miljödomstolen, Östersunds tingsrätt genom skrivelse som dock ska sändas eller lämnas till Länsstyrelsen, Miljöprövningsdelegationen, 871 86 HÄRNÖSAND. Skrivelsen ska ha inkommit senast tre veckor efter Ni tagit del av detta beslut. I medföljande bilaga finns det närmare upplysningar om hur man överklagar detta beslut.

DE SOM DELTAGIT I BESLUTET

I detta ärende har Miljöprövningsdelegationens ordförande Lars Nyberg och miljösakkunnig Lena af Geijerstam varit beslutande. Föredragande i ärendet har varit miljöhandläggare Erica Utter vid länsstyrelsens miljöavdelning.

Lars Nyberg
Ordförande
Miljöprövningsdelegationen

Lena af Geijerstam
Miljösakkunnig,
Miljöprövningsdelegationen
Tel: 0611-34 92 32, fax: 0611-34 93 78

Bilaga: "Hur man överklagar till Miljödomstolen"

Kopia till: Samhällsnämnden i Härnösands kommun, 871 80 Härnösand
Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm
Aktförvaring
MPD 2 ex,
Miljöavd 2 ex
MÖ-Pärm

HUR MAN ÖVERKLAGAR TILL MILJÖDOMSTOLEN

Om Ni inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan Ni skriftligen överklaga det hos Miljödomstolen i Östersund

MOTTAGARE

Observera dock att Ni skall skicka eller lämna skrivelsen till Länsstyrelsen, postadress: 871 86 **HÄRNÖSAND**. Den måste ha kommit in inom tre veckor från den dag Ni fick del av beslutet. I annat fall kan Ert ärende inte tas upp och prövas.

INNEHÅLL

I besvärsskrivelsen skall Ni ange:

- vilket beslut ni överklagar (beslutets datum och diarienummer)
- vad som yrkas (hur Ni vill att beslutet skall ändras)
- de omständigheter som åberopas till stöd för yrkandet
- bevis som Ni vill åberopa och vad Ni vill styrka med varje bevis.

Om Ni har handlingar som Ni önskar åberopa, bör Ni sända med två exemplar.

Underteckna brevet och förtydliga namnteckningen, lämna också följande uppgifter om Ni inte tidigare lämnat dem:

1. personnummer
2. postadress och adress till arbetsplatsen
3. telefonnummer till bostaden och arbetsplatsen
4. eventuella övriga uppgifter som behövs för att man skall kunna sända handlingar till Er.

Förs talan av ställföreträdare, skall motsvarande uppgifter lämnas även om denne.

OMBUD

Ni har rätt att anlita ombud för att sköta överklagandet åt Er. I så fall skall ombudet underteckna skrivelsen, bifoga fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

MOTPART

I en del måltyper finns det enskild motpart. Om det finns en sådan, skall om möjligt uppgift lämnas om personnummer, adress och telefonnummer för motparten, hans ev ställföreträdare och hans ev ombud.

YTTERLIGARE UPPLYSNINGAR

Behöver Ni veta mer om hur Ni skall gå till väga, kan Ni ringa till Länsstyrelsen, telefonnummer 0611-349000. Fråga efter den som varit föredragande i Länsstyrelsens beslut.

Länsstyrelsens kungörelse

Härmed översänds manus till kungörelseannons att införas den 14 juli 2008.

Länsstyrelsens logotyp ska **inte** finnas med i annonsen som utformas i två spalter. Teckenstorlek ser vi helst är **9 punkter**. Rubriker görs feta och **12-14 punkter**.

Miljöbalkstillstånd

Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Västernorrlands län har i beslut den 11 juli 2008 meddelat Härnösand Energi och Miljö AB Beslut om tillstånd enligt miljöbalken till deponering, mottagning, sortering, mellanlagring och behandling av avfall vid Ålands avfallsanläggning i Härnösands kommun

Beslutet samt upplysningar om hur man överklagar beslutet finns tillgängliga för allmänheten på Kommunstyrelseförvaltningen, Härnösand kommun samt på Länsstyrelsens Diarium, Pumpbacksgatan 19 i Härnösand.

Den som vill klaga över beslutet ska göra det skriftligt genom besvär hos Miljödomstolen i Östersund. Besvärshandlingarna skall ha kommit in till Länsstyrelsen, Miljöprövningsdelegationen, 871 86 HÄRNÖSAND, senast den 12 augusti 2008. I skrivelsen bör diarienummer 551-14192-06 anges.

LÄNSSTYRELSEN VÄSTERNORRLAND

Annonsen faktureras

Härnösand Energi och Miljö AB,
Box 304, 871 26 Härnösand.
Organisationsnummer 556526-3745

OBS: Länsstyrelsen önskar kopia på införd annons på e-postadress erica.utter@y.lst.se alternativt ett exemplar av tidningen till Länsstyrelsen, Miljöavdelningen, 871 86 Härnösand.

Med vänlig hälsning

Erica Utter
Miljöavdelningen
Tel 0611-34 92 33, fax 0611-34 93 78
E-post: Erica.Utter@y.lst.se

Kopia

Härnösand Energi och Miljö AB
Kommunens akt
Miljöavdelningen